

Utredning medicinska förutsättningar

Medicinsk utredning inklusive donatorskaraktisering görs av intensivvården enligt SOSFS 2012:14 Hantering av mänskliga organ avsedda för transplantation,

7 kap. Organ- och donatorskaraktisering

6§ "En persons lämplighet som donator och ett organs lämplighet för transplantation ska bedömas med utgångspunkt i de uppgifter som framkommer vid karaktiseringen."

8§ "Den för mottagaren av ett organ ansvariga läkaren ska göra en bedömning av de konsekvenser en transplantation av organet kan medföra i det enskilda fallet.

Om alla uppgifter av betydelse för bedömningen inte finns tillgängliga eller karaktiseringen talar emot att ett organ används till transplantation, får organet användas för detta ändamål endast när den för mottagaren ansvariga läkaren bedömer att fördelarna med en transplantation väger tyngre än konsekvenserna av att den uteblir eller försenas."

För att kunna utvärdera den medicinska lämpligheten hos donatorn och vilka specifika organ som kan tillvaratas skall en utredning om tidigare sjukdomar, levnadsvanor och eventuellt riskbeteende göras genom journalgranskning samt med kompletterande frågor till närstående, [donatorskaraktisering](#).

Utifrån denna utredning gör transplantationskirurgerna en riskvärdering och avgör den medicinska lämpligheten.

Uppgifter att ha redo vid samtal med transplantationskoordinator:

- Aktuell diagnos och sjukdomsförlopp
- Tidigare sjukdomar och medicinering, levnadsvanor, missbruk – donatorskaraktisering
- Ålder, kön
- Längd och vikt (**mät och väg, uppskatta inte**)
- Blodgrupp
- Blodtryck, MAP, hjärtfrekvens, rytm
- Hjärtstopp, om ja hur länge, LUCAS
- Hypotensiv period
- Cirkulationsstödjande läkemedel
- Tid i respirator, FiO₂
- Aspirationsmisstanke
- Diures
- Temperatur
- Pågående infektion, antibiotika
- Övriga läkemedel, infusioner, blodtransfusioner
- Provsvar, lab.värden

Provtagning

Initialt	
☐ Arteriell blodgas	} tas sedan var 4:e timme + vb
☐ Hb, Na, K, Ca	
☐ Lactat	
☐ B-glucos	
☐ CRP	} tas sedan var 6:e-8:e timme
☐ LPK, TPK	
☐ Krea	
☐ PK-INR, APTT	
☐ ASAT, ALAT, ALP, Bilirubin, G-GT, LD	
☐ Amylas, pancreasspecifikt	
☐ Albumin	
☐ HbA1c	
☐ U-sticka	
☐ Urin-albumin/krea kvot	
☐ Blodgruppering	
☐ Bastest	
☐ Blodgas - pO ₂ efter 10 minuter preoxygenering, 100 % syrgas	

Kontakta alltid transplantationskoordinatör vid avvikelser eller förändringar

<p>Genomodling innan antibiotika enligt lokala rutiner</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Blododling ☐ Urinodling ☐ Trachealodling <p>Insättning av antibiotika eller ändring av befintlig antibiotikabehandling görs efter ordination av transplantationskirurg.</p>

<p>SARS-CoV-2 RNA (COVID-19)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ COVID-test (PCR) – i första hand prov från nedre luftväg (borstprov alternativt tubsekret), eventuellt NPH efter överenskommelse med transplantation. Provet ska vara taget inom 72 timmar före donationsingreppet. Efterfråga CT-värde om positivt svar. ☐ Analysera AKUT – enligt sjukhusets rutin
--

Vävnadstypning och virusserologi

Vid donation ska följande prover tas och skickas till Akademiska Sjukhuset och Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge

Akademiska Sjukhuset Uppsala

- 5 ACD-rör (ljusgul kork)   OBS! rören skall vara helt fyllda
- 3 EDTA-rör (lila kork)
- 2 serumrör utan tillsats (röd kork)

Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge

- 6 ACD-rör (ljusgul kork)   OBS! rören skall vara helt fyllda
- 2 EDTA-rör (lila kork)
- 2 serumrör utan tillsats (röd kork)

- Skriv ut två kopior på blodgrupperingen
- Skriv ut två blodgrupperingsremisser (om möjligt) – märk med "blivande organdonator"
- Ta fram två vadderade kuvert

- Vid provtagning skall ID-kontroll utföras enl. SOSFS 2009:29
- Märk blodgruppsremisserna och provrören med ID-uppgifter och datum
GLÖM EJ SIGNERA REMISSERNA – Om remisser saknas, signera blodgrupperingskopiorna

- Fördela provrör, remisser och kopior på blodgrupperingen i de vadderade kuverten
- Förvara proverna i rumstemperatur

Märk kuvert 1: Blodcentralen – Ingång 61, 2 tr Akademiska Sjukhuset, Uppsala

Märk kuvert 2: Transplantationsavd. – K87-89, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge

Transplantationskoordinatorn meddelar när och hur proverna ska skickas

Riktade undersökningar (efter överenskommelse med transplantationskoordinatörn)

Transplantationskirurgerna kan ordinera kompletterande undersökningar för att säkerställa bedömningen av organfunktionen.

Vid röntgenundersökningar skall lokal röntgenläkare granska röntgenbilder och skriva ett **utlåtande (skyndsamt)** utifrån nedanstående frågeställningar. Be röntgenavdelningen **länka bilder** direkt till Akademiska sjukhuset och Karolinska Universitetssjukhusets röntgenavdelningar. Undersökningen kommer inte att rutinmässigt eftergranskas av röntgenläkare på Akademiska sjukhuset eller Karolinska Universitetssjukhuset.

Använd följande frågeställningar:

Lungröntgen/ CT-thorax

Aspiration, atelektaser, infiltrat, stas, annan strukturell lungförändring, **tumörer**, COVID-förändringar

Vid efterfrågan måttbestämning lungor:

- Bredd: frontalbild thorax totala inre bredd i hilushöjd
- Djup: sidobild antero-posteriort
- Längd: sidobild från diafragmas högsta punkt till apex

CT-buk med kontrast i flerfas

Avvikelser/ fokala förändringar i buk, **tumörer**, tecken på infektion

Lever: steatos, fibros, portalhypertension, andra förändringar.
Kärlanatomi: vena porta, arteria hepatica (finns accessoriska artärer?) och levervener

Mät följande mått av levern;

- Djup: antero-posteriort (största måttet över höger leverlob)

Vid eventuell **volymbestämning** utförs den på **Karolinska Universitetssjukhuset**.

Njuror: förändringar, **kärlanatomi**, antal artärer och vener

Bronkoskopi

Undersökning för att bedöma eventuellt aspirat eller pus (infektion?) i bronkträdet. Rensugning för att (om möjligt) optimera lungfunktionen.